

SYLLABUS FOR THE BATCH FROM YEAR 2023 TO YEAR 2026

B.A. / B.Sc.

(12+3 SYSTEM OF EDUCATION)

Religious Studies (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

(Credit Based Grading System)

Examinations: 2023–26

GURU NANAK DEV UNIVERSITY AMRITSAR

- Note:** (i) Copy rights are reserved.
Nobody is allowed to print it in any form.
Defaulters will be prosecuted.
- (ii) Subject to change in the syllabi at any time.
Please visit the University website time to time.

B.A./B.Sc. (Semester System) (12+3 System of Education) (CBGS) (Batch 2023-26)
(Faculty of Humanities and Religious Studies)

INDEX

Sr. No.	Religious Studies (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)	Page No.
1.	Semester I	1-2
2.	Semester II	3-4
3.	Semester III	5-6
4.	Semester IV	7-8
5.	Semester V	9-10
6.	Semester VI	11-12

SEMESTER-I
RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

(ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਆਦਿ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ: ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ
2. ਮੁਢਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਐਨੀਮਿਜ਼ਮ, ਮਾਨਾ, ਟੋਟਮ, ਫਿਟਿਸ਼
3. ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ: ਜਾਦੂ, ਟੈਬੂ, ਮਿਥ

SECTION-B

ਧਰਮ ਦੀ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

1. ਧਰਮ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ: ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ
3. ਧਰਮ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ: ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ

SECTION-C

ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ: ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਜਨਮ, ਧਰਮ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

SECTION-D

ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

1. ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
2. ਮਾਨਵਵਾਦ
3. ਵਿਸ਼ਵ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਰੋਂਦ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Byron, Jevous Frank, *The History of Religion*, Orient, Delhi, 1985.
2. Harbans Singh & L.M.Joshi, *An Introduction to Indian Religions*, Punjabi University, Patiala, 1996.
3. James, E.O., *Begining of Religion*, Arrow Books, London. 1950.
4. Redin Paul, *Primitive Religion*, Dover Publication, New York, 1957.
5. Dr.Kulwant Singh, *Dharam Paripekh Ate Sidant*, Ravi Sahit Prakashan, 2017.

Punjabi:

1. ਐਫ.ਸੈਕਸਮੂਲਰ, *ਧਰਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ*, ਅਨੁ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
2. ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ : ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ*, ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
3. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
4. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2007.
5. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
6. ਡਾ.ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, *ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1965.

SEMESTER-II
RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ

1. ਆਰੀਅਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
2. ਚਾਰ ਵੇਦ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
3. ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤੇ

SECTION-B

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ

1. ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ:ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
2. ਰਾਮਾਇਣ:ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
3. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ: ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸ਼ੈਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਤ (ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ)

SECTION-C

ਜੈਨ ਧਰਮ

1. ਤੀਰਥੰਕਰ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ
3. ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ:ਪੰਜ ਮਹਾਂਵਰਤ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ

SECTION-D

ਬੁੱਧ ਧਰਮ

1. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦਾਜੀਵਨ
2. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ
3. ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ:ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸੱਚ ਅਤੇ ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਮਾਰਗ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Bhalla, K.S., *Major Religions in India*, Star Publications, 2005.
2. Bhaskar, V.S., *Faith and Philosophy of Buddhism*, Kalpaz Publications, 2009.
3. *Buddhism*, Punjabi University, Patiala, 1969.
4. David, Neel, Alexander, *Buddhism-Its Doctrines and Its Methods*, B.I. Publications, Grate Britain, 1977.
5. Gopalan, S., *Outlines of Jainism*, Wiley Western Ltd., New Delhi, 1975.
6. Gupta, Das, S.N., *A History of Indian Philosophy*, Vol. I, Cambridge University, Press, New York, 1969.
7. Hiriyanna, H., *Outlines of Indian Philosophy*, George Allen & Cnwin Ltd., London, 1931.
8. Hume, R.E., *The Thirteen Principal Upanishads*, Oxford University Press, New York, 1975.
9. Nathmal, Tatia Muni & Mahandra Kumar, *Aspects of Jain Monasticism: Today and Tomorrow*, Jain Vishva Bharti, Printers and Publishers, New Delhi, 1981.
10. Richard, A.Gard (Ed.), *Buddhism*, Prentice Hall, International, London, 1961,
11. Slevenson, S., *The Heart of Jainism*, Munshi Ram Manohar Lal, New Delhi, 1979.

Punjabi :

1. ਅਮੋਲ, ਸ.ਸ, ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
2. ਐਮ.ਹਿਰਿਆਨਾ, ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਅਨੁ. ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2014.
3. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀਨਾਥ, ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1974.
4. ਨਿਰਾਕਾਰੀ, ਆਰ.ਡੀ., ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1994.
5. ਡਾ.ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
6. ਡਾ.ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Hindi :

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦ, ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1963.
2. ਮਿਸ਼ਰ, ਉਮੇਸ਼ (ਡਾ.), ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਲਖਨਊ, 2003.
3. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.

SEMESTER-III
RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਾਮੀ ਧਰਮ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ

1. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੂਸਾ:ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ:ਤੋਰਾਹ (The Law), ਨਬੀ (The Prophets), ਕੈਥੂਬੀਮ (The Writings) ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ।

SECTION-B

ਈਸਾਈ ਮੱਤ

1. ਯਸੂਮਸੀਹ:ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
2. ਈਸਾਈ ਚਰਚ:ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਪਾਸਾਰ (ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤਬ ਅਨੁਸਾਰ)
3. ਨਵਾਂ ਨੇਮ (New Testament) :ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਭਾਗ
 - (i) ਮੱਤੀ ਦੀ ਅੰਜੀਲ (Gospel of Mathew): ਸੰਖਿਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
 - (ii) 21 ਪੱਤਰ (Epistles) ਸੰਤਪਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
 - (iii) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ (Apocalypse)

SECTION-C

ਇਸਲਾਮ

1. ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ:ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ:ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ: ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ

SECTION-D

ਪਾਰਸੀਮੱਤ

1. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਮਤ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਪੈਗੰਬਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਮਤ ਦੇ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ:ਜੰਦ-ਅਵੇਸਤਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

ENGLISH:

1. Ali, K. *A Study of Islamic History*, Mullick Brothers, Calcutta, 1971.
2. Ansari, M. Abdul Haq, *Islam*, Punjabi University, Patiala, 1969.
3. Buck, Harry M., *People of the Lord, The History, Scripture and faith of ancient Israel*, The Macmillan, 1966.
4. *Christianity*, Punjabi University, Patiala, 1969.
5. Clark, Denmise E., *Jesus Christ- His Life and Teachings*, Madarsa Road, Kashmiri Gate, Delhi, 1654.
6. Foster, John, *Church History*, ISPCK, New Delhi, 2013.
7. Greenless, Duncan, *The Gospel of Zorathustra*, Adyar Publication, Madras, 1968.
8. Guillame, Alfred, & Arnold Thomas (Ed.), *The Legacy of Islam*, Oxford University, London, 1960.
9. Hindson, David F., *History of Israel*, ISPCK, Delhi, 2007.
10. Hitti, P.K., *History of Arabs*, Macmillan, London, 1977.
11. M.N., Dhalla, *History of Zoroastrianism* K.R. Cama Oriental Institute, Bombay, 1997.
12. Pickthal, M.M., *The Meaning of the Glorious Koran*, George Allan and Unwin, 1969.
13. Prof. Gurcharan Singh Talwara, *Islam Sidant Ate Sikhiya*, Waris Shah Foundation, Amritsar, 2014.

Punjabi:-

1. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994.
2. ਜੀ.ਆਰ.ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ ਡੇਵਿਡ, *ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਸਿੱਤਯ ਧਰਮ*, ਲਖਨਊ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਲਖਨਊ.
3. ਐਲ.ਐਮ.ਜ਼ੋਸ਼ੀ, *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਸੰਗ੍ਰਹਿ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971.
4. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, (ਸੰਪਾ.) *ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
5. ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, *ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ : ਇਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ*, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
6. ਬਾਈਬਲ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ), ਬਾਈਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਗਲੌਰ, 1976.
7. ਮੈਸੀ, ਜੇਮਜ਼, *ਮਸੀਹੀਅਤ: ਇਕ ਪਰਿਚਯ*, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1976.
8. ਭੱਟੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, *ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਇਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ*, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009

SEMESTER-IV
RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

(ਮਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ

1. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ:ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਪਰੰਪਰਾ:ਨਿਰਗੁਣ ਅਤੇ ਸਰਗੁਣ
3. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ:ਨਾਮਦੇਵ, ਕਬੀਰ, ਰਵਿਦਾਸ

SECTION-B

ਸੂਫੀ ਮੱਤ

1. ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ:ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਸੂਫੀ ਮੱਤ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਚਿਸ਼ਤੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ:ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

SECTION-C

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਕ

1. ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ
2. ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ
3. ਮੀਰਾਂਬਾਈ

SECTION-D

ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ:ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
2. ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ:ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
3. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ:ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

ENGLISH:

1. Bahadur Mal, *Dayanand and Study in Hinduism*, Sadhu Ashram, Hoshiarpur, 1962.
2. Darshan Singh, *Indian Bhakti Tradition and Sikh Gurus*, Lyall Book Depot, Bhopal, 1968.
3. Farquhar, J.N., *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, Manohar Lal, Oriental Publishers, Delhi, 1967.
4. Ganda Singh (Ed), *Punjab Past and Present*, (Singh Sabha Issue) Punjabi University, Patiala 1973.
5. Mahadevan, T.M.P., *Ten Saints of India*, Bharti Vidya Bhawan, Bombay, 1976.

Punjabi:

1. ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਅਜੋਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ*, ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
2. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994.
3. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ-ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਰਚਨਾ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
4. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ*, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1970.
5. -----, *ਭਗਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸ੍ਰੋਤ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991.
6. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, *ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ*, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970.

Hindi:

1. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪਰਸੂਰਾਮ, *ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੀ ਸੰਤ ਪਰੰਪਰਾ*, ਭਾਰਤੀ ਪੁਸਤਕ, ਲਹਿਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, 1964.
2. ਪੰਕਜ, ਪ੍ਰਾਣਨਾਥ, *ਅਭਿਨਾਸੀ ਗਿਰਧਰ ਕੀ ਮੀਰਾ*, ਰੂਪਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2001.
3. ਪ੍ਰਭੂਪਾਦ, ਸਵਾਮੀ, *ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ*, ਭਗਤੋਂ ਵੇਦਾਂਤ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਮੁੰਬਈ, 2002.

SEMESTER-V
RELIGIOUS STUDIES

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
2. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ
3. ਜੀਵਾਤਮਾ

SECTION-B

ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ

1. ਹੁਕਮ
2. ਸਿਮਰਨ
3. ਸੇਵਾ

SECTION-C

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : ਜਾਣ ਪਛਾਣ
2. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਲਨ
3. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ

SECTION-D

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਆਂ

1. ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ
2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ
3. ਬਾਰਹਮਾਹ ਮਾਝ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Jodh Singh, *Outline of Sikh Philosophy*, Sikh Heritage, Patiala, 2000.
2. Kohli, Surinder Singh, *Sikh Philosophy*, Singh Brothers, Amritsar, 1992.
3. Puri, Shamsheer Singh, *Handbook of Sikh Theology*, Nation Book Shop, Delhi, 1999.
4. Sahib Singh, *About Compilation of Sri Guru Granth Sahib*, Tr. By Dalip Singh, Lok Sahit Parkashan, Amritsar, 1996.
5. Sher Singh, *Philosophy of Sikhism*, Sterling, Delhi, 1966.
6. Talib, G.S., *Introduction to Guru Granth Sahib*, Punjabi University, Patiala, 1991.
7. Taran Singh, *Guru Granth Ratnavali*, Punjabi University, Patiala, 2001.
8. Pritam Singh, *Sikh Falsafey di Roop Rekha*, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 1975.

Punjabi:

1. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ*, ਰਘੁਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ, 1976.
2. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਸ਼ਨ*, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982
3. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, *ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ*, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011.
4. ਕਵੀਸ਼ਰ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1969.
5. ਗਿੱਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ*, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1974.
6. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਸ਼ਨ (ਮਾਝ ਤੇ ਤੁਖਾਰੀ)*; ਪਾਠ, ਪ੍ਰਵਚਨ ਤੇ ਅਰਥਬੋਧ, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2008.
7. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਪਣ*, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 2002.
8. ਪਦਮ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, *ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼*, ਕਲਮ ਮੰਦਿਰ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.

SEMESTER-VI
RELIGIOUS STUDIES
ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ)

Credits-4-0-0

(Lectures to be delivered: 6 per week)

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ:100

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ

1. ਸਮਕਾਲੀਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ : ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਤੱਕ

SECTION-B

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ: ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ

1. ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੱਕ
2. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ: ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਣ
3. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ:ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ

SECTION-C

ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸੰਗਤ ਤੇ ਪੰਗਤ
2. ਮੰਜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ
3. ਦਸਵੰਧ

SECTION-D

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ
2. ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ
3. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Ganda Singh (Ed.), *Punjab: Past and Present* (Singh Sabha Issue), Punjabi University, Patiala, 1973.
2. -----, *The Singh Sabha and Other Socio-religious Movements in the Punjab*, Punjabi University, Patiala, 1997.
3. J.N.Farquhar, *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, Manohar Lal, New Delhi, 1967.

Punjabi:

1. ਅਸ਼ੋਕ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ*, ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 1974.
2. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) *ਪੰਜਾਬ (ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਭਿਨੰਦਨ ਗ੍ਰੰਥ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ*, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1962.
3. -----, *ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013.
4. ਭਗਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983.
5. ਭਾਟੀਆ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ (ਸੰਪਾ.), *ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005.
6. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974.
7. ਡਾ.ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਦਸਮੀ (ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਨ ਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ)*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2016.
8. ਡਾ.ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰ ਰਤਨਾਵਲੀ ਕ੍ਰਿਤ ਬਾਬਾ ਤੋਲਾ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ, ਲਾਕਟ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995